

VĚSTNÍK

Sokolské župy Komenského.

Obsah řídí redakční kruh.

Ozávěrka redakční 15. v každém měsíci. - Vychází měsíčně.
Telefon č. 54. - Roční předplatné 8 Kč. - Číslo 1 Kč. - Pošt. spoř. č. 10.021.

Valná hromada sokolské župy Komenského konala se 29. března 1925 v Uh. Hradišti. Zastoupeno 35 jednot 59 zástupci; neomluveny jednoty v Lipově, Lovčicích, Moravanech a Osvětimanech. Při zahájení schůze vzpomněl br. starosta narozenin presidenta Masaryka a K. Vaníčka, načež věnoval posmrtnou vzpomínku všem zemřelým činovníkům a členům ČOS.; památka jejich uctěna povstáním. Přečtena zdravice předsednictva ČOS. a zástupci vybidnutí, aby provedli v jednotách a pobočkách zřízení sletových fondů a krojových komisí. Učiněna zmínka o valném sjezdu ČOS. a všesokolském sletu v roce 1926; jednoty a pobočky vyzvány, aby ve členských schůzích o obou důležitých těchto předmětech pojednaly. Župní vzdělavatel přečetl a doplnil projev předsednictva ČOS. o klerikálních útocích. Přijala resoluce navržená br. Hofmanem z Uh. Ostrohu tohoto znění: Církev říms.-katol. s politickou stranou lidovou vydáním pastýřského listu a prohlášením, že »Sokol« je sdružení protikatol. a protináboženské, a že proto říms.-katolík nesmí býti členem Sokola, zahájily proti Sokolstvu a celé pokrokové veřejnosti otevřený boj. Prohlašujeme, že Sokolstvo nebylo a není spolkem protináboženským, že však bylo a bude nyní tím úsilovněji bojovati proti zneužívání náboženství k účelům nenáboženským, politickým, osobním a ziskovým. Budeme tedy činiti vždycky rozdíl mezi náboženstvím Oncho, který chtěl žiti a umřiti pro své bližní — jak se vyjádřil franc. mín. předseda Herriot — a mezi klerikalismem, který chce tvořiti stát nad státem. Připojujeme se k resoluci župy Podještědské, aby rozhodující činitelé ve státě nepřipustili za žádných okolností zasahování do suverenity státní živily výslovně reakční a pracovali ve smyslu Washingtonské deklarace, aby republika československá stala se skutečně státem demokratickým a pokrokovým. Odluka církve od státu budiž proto do všech důsledků bezodkladně provedena. Své členy vybízíme, aby uvažovali: Není-li říms.-katolíkům dovoleno býti členy bratrstva sokolského, může-li býti Sokol členem organizace říms.-katol. A podle výsledku svého rozhodnutí nechť každý jedná a poměr svůj k Římu upraví. B. Konečný promluvil o téměř 55ti leté činnosti br. župního starosty, pozdravil jej jménem členstva naší župy a přál ještě dlouhých let při práci župní.

Ověřovateli zápisu zvoleni: Josef Urban z Napajedel a Marie Mazáčová z Uh. Brodu. Zápis o minulé valné hromadě přečten, schválen a ověřen.

Župní jednání čte oběžníky ČOS. o župním zpravodajství; jednoty a pobočky musí zvoliti jednoho člena výboru, který bude nejméně jednou měsíčně župu uvědomovati o všech význačnějších událostech. Jméno tohoto zpravodaje oznámí jednoty a pobočky ihned po jeho zvolení. Upozorněny dále na nutnost řádného vyplnění dotazníků o jmění a dlužích, na biografický odbor ČOS., který je ochoten zodpovědět dotazy jednot a poboček o zařizování kin, na povinnost zaplacení Kč 50.— za Zpravodaje valného sjezdu ČOS. a na důvěrný oběžník dříve již rozeslaný.

Přijat návrh, aby výroční zprávy nebyly čteny, protože byly uveřejněny v župním věstníku; zahájena pouze rozprava o nich. Návrh br. Dědáků o pokutách ČOS. odkázán předsednictvu. Dodatek k menšinové zprávě uveřejněn bude v župním věstníku dle návrhu jednoty uh. ostrožské. Župní statistikář upozorňuje na nesprávné vyplňování jmenných seznamů a číselných výkazů a doporučuje, aby výkazy zhotovovali náčelníci jednot a poboček dle knihy družstev. Br. Janoušek navrhuje udělení absolutoria odstupujícímu předsednictvu a realizování moratorní hotovosti 60%. Schváleno. Upozorňuje dále na množství nedoplatků k 31.-XII. 1924.

Volby: Po prohlášení br. Rydmana, že vzdává se kandidatury, zvoleni starostou br. Kozánek, náměstkem a zdravotním důvěrníkem Dr. Kocián, jednatelem Hlobil, náčelníkem Staša, náčelníci Sátorová, vzdělavatelem Ondráček, pokladníkem Dufek, menšinovým důvěrníkem Konečný, členy předsednictva Šiška, Blažek a Dr. Polášek, náhradníky Horák, Hýsek, Antoš, dozorcí jmění a účtů Adamec, Janoušek, Möller, zástupcem do výboru ČOS. Dr. Kozánek, náhradníkem Staša.

Návrh jednoty ve Veselí n/M. na zrušení tajemnického úřadu zamítnut. Návrh jednoty v M. Písku (zatížení župních podniků a pořádání okrskových kursů místo župních) postoupen předsednictvu, rovněž tak návrh pobočky na Vrbovcích na pořádání župního nebo okrskového cvičení na slovenské hranice. Župní příspěvek ponechán dosavadní Kč 10.—

Přijaty návrhy župního sboru cvičitelského, aby župní slet pořádán byl v Uh. Brodě ve dnech Petro-Pavelských, dále na jaře župní závody ve cvičení prostných, na podzim nářadových a sdílena účast při mezižupních závodech.

»Na zdar!«

Zapsal Cibulka.

Příští schůze župního předsednictva koná se v sobotu 9. května o 19. hod. v Uh. Hradišti v Sokolovně.

Administrace časopisu „Sokol“ požádala nás, abychom uveřejnili ty jednoty a pobočky, které svých dluhů neplatí. Jsou to: Lipov Kč 50.—, Nchvalín 110.—, Uh. Ostroh 330.—, Vlčnov 110.—, Temnice 25.—. Dále ty, které nyní časopis vůbec neodebírají, vzdor zásadnímu usnesení ČOS. o povinném odebrání 2 výtisků: Bohuslavice, Domanín, Hluk, Uh. Ostroh, Vracov. Pouze jeden výtisk

odebírají: Komna, Nivnice, Písek Moravský. Časopis vůbec neodebírají: Bzová, Krhov, Přeckovice, Bánov, Havřice, Hradčovice, Žeravice a všediny ostatní pobočky.

Jednoty (pobočky ne), které by si chtěly zaříditi biograf, vyžádejte si od župy pokyny, vydané Biografickým odborem ČOS.

Výkaz všeobecné členské daně na Tyršův dům: Babice Slovácké Kč 535'80, Bohuslavice 390'—, Bojkovice 2.035'60, Brod Uh. 1.345'50, Buchlovice 797'70, Bzenec 807'50, Domanín 200'—, Hluk 299'40, Hradiště Uh. 2.572'90, Komna 366'—, Koryčany 555'—, Kyjov 3.163'40, Lípov 1.571'70, Luhačovice 576'90, Malenovice 956'—, Město Staré 1.159'30, Nechvalín 220'—, Nivnice 690'—, Otrokovice 710'—, Písek Moravský 360'—, Strážnice 512'90, Střílky 430'—, Šardice 490.—, Újezdec-Těšov 253'—, Veleřiny 290'—, Velká 2.070'—, Veselí n/M. 132'70, Vracov 824'—, Záhorovice-Nezdenice 90'—, Ždánice 860'—. Uvedené obnosy jsou splatny do konce dubna; žádáme proto, aby lhůta tato (výborem ČOS. stanovená) byla jednotami dodržena, aby se předešlo zbytečným urgencím.

Dle výkazů ČOS. neodebírají povinný počet výtisků »Věstníku Sokolského« tyto jednoty a pobočky: Hluk, Komna, Lípov, Lhota Hroznová, Louka, Luhačovice, Petrůvka, Pozlovice, Rudice, Velká, Vrbka Hrubá, Vrbovce. Ždánice, Archlebov, Násedlovice, Želetice. Časopis »Cvičitel« nebo »Cvičitelka« neodebírají: Vřesovice, Bukovany, Ježov, Milotice, Sobůlky, Stavěšice, Lhota Hroznová, Louka, Petrůvka, Nivnice, Slavkov, Petrov-Zvolenov, Chvalnov, Újezdec-Těšov, Archlebov. »Besedy dorostu« neodebírají: Přeckovice, Bánov, Domanín, Vřesovice, Kostelec, Milotice, Sobůlky, Stavěšice, Lhota Hroznová, Luhačovice, Petrůvka, Pozlovice, Ondřichovice, Žlutava, Blatnice, Blatnička, Nová Ves, Lípov, Znorov, Kožušice, Vlčnov, Vracov, Želetice. »Vzkříšení« (časopis žactva) neodebírají: Přeckovice, Domanín, Sobůlky, Žadovice, Kelčany, Louka, Petrůvka, Malenovice, Blatnice, Nová Ves, Lípová, Vlčnov, Vracov.

Všem jednotám a pobočkám zaúčtovala redakce »Zpravodaje VII. valného sjezdu ČOS.« všech pět čísel (po jednom povinném výtisku) obnosem Kč 10'— přímo ČOS. splatným. Jednoty a pobočky vyrovnejte laskavě uvedený obnos obratem!

Kroniku dodala jednotá v Kunovicích, jediná to ze všech ve výroční zprávě vyjmenovaných. Bratře starosto, nezapomeň v příští výborové schůzi upomenout bratra nebo sestru, jež jste sepsáním kroniky pověřili, aby vykonal co nejdříve svoji povinnost a nám kroniku zaslal. Vřesokošský slet se blíží a s ním sokolská výstava, na níž budou asi paměti jednot vystaveny.

Všem jednotám a pobočkám byly na valné hromadě župní rozdány seznamy župního skladu knih v Kyjově; očekáváme, že všichni činovníci pochopí svépomocnou akci ve prospěch lepšího finančního stavu župy uskutečněnou a budou objednávat všechny knihy, jak ideové, tak i tělocvičné (i jiné), tiskopisy, hudebniny, od-

znaky členské i dorostenecké, průkazy členské (prozatímní i definiční), dorostenecké a žákovské výhradně prostřednictvím župního skladu knih.

Pokladníky jednot a poboček upozorňujeme na usnesení výboru ČOS. o zatížení 5⁰/₀ za každé započaté půlletí z nedoplatků ze dne 31. prosince a 30. června každého roku. Nebudou-li tedy všechny nedoplatky do uvedených termínů zaplacený, musí župa zaúčtovat 5⁰/₀ přírážku i tehdy, když obnosy byly během půlletí zaplacený. Je to samozřejmě. Župa musí každoročně vypůjčiti u peněžního ústavu více jak dvacet tisíc Kč a platiti velký úrok, který ovšem rozvrhne dle výše dluhů na neplatící jednoty a pobočky. Upozorňujeme na to proto, že zatěžování účtů budeme prováděti pravidelně po 30. červnu a 31. prosinci a aby snad nebyly župě zaslány zbytečné dotazy, případně žádosti o odpisy 5⁰/₀ přírážek.

Bratře jednateli (zapisovatel) zaslal jsi již opis zápisu (podrobného) o valné hromadě Vaší jednoty (pobočky)? Ne-li, učti tak dodatečně aspoň nyní, aby nebyla jednotu (pobočka) v příštím čísle župního věstníku vyjmenována Tvoji vinou mezi nepořádnými!

VZDĚLÁVACÍ HLÍDKA.

Číselný přehled o vzdělávací činnosti jednot a poboček župy Komenského za rok 1924. (Doplněk ke správě žup. vzdělavatele za rok 1924). Celoroční výkazy a měsíční výkazy vzdělávací zaslalo 36 jednot a 33 poboček z celkového počtu 37 jed. a 48 pob. k 31. prosinci 1924, t. j. 81⁰/₀.

Sokolské školy čili přípravy nových členů provedli: Babice, Bojkovice (2), Koryčany, Napajedla, Otrokovice, Slavičín, Střílky, Šardice, Uh. Brod, Uh. Hradiště (2), Veselí n. M., Ždánice, Kyjov ve 2 pob. a pob. Lipová; úhrnem bylo 15 škol s 58 přednáškami a 380 účastníky.

Knihovny (bez knih technických) vykazalo 22 jed. a pob., čítárny 3; bylo v nich 5.337 svaz., čtenářů 591, výpůjček 7.551. Zvlášť pro dorost mají knihovnu Bojkovice sv. 41; pro žactvo Bojkovice a Vrbovce sv. 66.

Tisk sokol. odebírán takto: Věst. Sokol. 761 výt., Sokol 120, Sokolice 177, Sokol. Besedy 122, Vzkříšení 291, Žup. věstník 1.143, Týř 20, Tělocvik 21, Cvičitel 111, Cvičitelka 96; jsou to čísla neúplná mimo počet žup. věstníku, který jest přesný podle výkazu žup. tajemníka.

Ostatní podniky: **U členstva** bylo: proslovů sok. 316, jiných 145, přednášek sok. 91, zdravot. 19, jiných 183, besídek 45, rozovorů sok. 48, jiných 11, divadel. představení 194 kusů českých,

13 kusů cizích autorů, vycházek 46, koncertů 33, zábav programových 30, zábav tanečních, 75, výstavy 2, vzděl. akademii 13, jiných podniků 25.

U dorostu bylo: proslovů sok. 116, jiných 71, přednášky sok. 4, zdrav. 5, jiné 2, besídek 9, rozhovorů sok. 6, jiné 1, divadelních představení 2, vycházky 4; jsou to podniky výlučně jen pro dorost pořádané; jinak se dorost účastnil podniků členských, což platí hlavně o proslovech a přednáškách; mimo několik městských jednot cvičí dorost společně se členy.

U žactva bylo: proslovů sok. 130, jiných 70, přednáška sok. 1, zdrav. 1, jiných 9, besed 7, divadel. představ. 7, vycházek 9, loutkových divadel 49. VI. Ondráček, žup. vzdělavatel.

Mimořádné školy Č. O. S. a schůze vzděl. předsed. Č. O. S. a žup. vzdělavatelů v Praze od 9.—11. dubna se účastní za naši župu br. A. Cablík z Uher. Hradiště. Schůze vzdělavatelů bude svolána písemně.

ABSTINENTNÍ HLÍDKA.

Významný projev pana presidenta. »Súhlasim úplne s Vašou anketou o »Odalkoholizovanie Slovenska«; povedal by som však, že ide o odalkoholizovanie celej republiky. Národy a štáty, ktoré prekonalý alkoholizmus, staly sa vôdcami kultúrneho úsilia a duchovnej osvety; o tom nás poučuje prosté srovnanie národov a štátov Európy a celého sveta. Ak chceme byť medzi prvými národy, musíme zmeniť správu života, stať sa sriednymi a trízvymi. Bez tejto mravnej zmeny života nedostaneme sa ďalej.« T. G. Masaryk. — Tento významný projev pana presidenta uverejnený byl ve »Slovenském deníku« dne 7. března 1925 v »Anketě o odalkoholizování Slovenska«. — (Z »Vyššího Národa«, orgánu českosl. hnutí abstinentního.)

Jaro a abstinence. Sluničko vyhouplo se z pochmurných zimních mraků. Jako zázrakem zazelenaly se trávníky, rozkvetly stromy, rozepěli se ptáčkové, včelky vylétly z úlu. Jaro, jaro je zde. Láká »silný« vzduch s polí, vábí sedmihlásek, břízka na kraji háje kývá svou něžnou, světlou hlavinkou . . . Těsno je v přibytých. Chce se jít ven, rozepjat křídla se skřívánkem a letět vstříc slunci . . . Těšíme se na neděle, abychom hromadně užili vycházek a pobavili se ve volném vzduchu. Zaspíváme si, poskočíme, zahrájeme veselou hru. Mandolína a volejbalový míč jsou nám milými společníky. Na četbu nezapomínáme. Zajímavý článek, jedná báseň příjemně se poslouchá ve stínu lesa. A osvěžení vracíme se domů. Jdeme kolem hostince. Nahlédneme-li dovnitř? — Temný dým válí se prostorem, zvuky hrubého hovoru zaléhají do ulice. Sklenky finčí. Jaro, jaro je zde! Vědí o tom títo lidé? Může člověk obkto-

pující se koufem dýmek a výparem lihovin, zatoužiti po svěžím vzduchu lesa? Touží jeho duše, ubitá alkoholem po kráse jara, přírody? Chce se mu zpívat se skřivánkem . . .? Je těžkopádný, sklесlý; život je mu břemenem, toliko sklenka ho na chvíli vzpruží, aby v něm utloukla poslední cit. Je nešfasten . . . A přece štědrá ruka Přírody všem stejně nabízí své dary! Proč lidé po nich ne-sáhnou?

A. T.

DIVADLO.

Co měsíc dal? Tělocvičná jednota Sokol v Louce sehrála 1. února 1925 divadelní hru: »Srážka vlaků« od K. Horkého.

Divadelní odbor v Napajedlích 15. února 1925 veselohru od K. Piskoře: »Když se obchod vydaří«.

Veselská jednota oznámila na den 1. března 1925 veselohru: »Svatojánská muška«.

Ve Velké hrána 7. března hra K. Viky: »Věno«. Úspěch hry byl velmi pěkný. Hra nacvičena vzorně, výkony herecké velmi zdařilé.

Březen a duben 1925. 15. března. Hrubá Vrbka: E. Chotrian: »Polský žid«, drama o 4 dějstvích. (Hra velmi pěkně vypravena a sehrána. Režisér velmi pilný br. P. Pavlík).

Napajedla: K. Scheinpflug: »Mrak«, drama o 3 dějstvích. Režisér br. Böhm.

Petrov-Zvolenov: K. Horký: »Bafoch«, veselohra o 3 dějstvích. Režisér br. L. Viček.

Uh. Ostroh: O. Schäfer: »Pes a kočka«, veselohra o 4 dějstvích. Režisér br. St. Koudelka.

22. březen. Lipov: Š. K. Macháček: »Ženichové«, veselohra o 3 dějstvích. Režiser br. V. Vojkůvka.

29. března. Louka: J. Skružný: »Podvodnice«, drama o 3 dějstvích (za spoluúčinkování br. těl. jedn. Sokol v Hrubé Blatnici). Režiséri bři J. Pavlík (Louka) a J. Hudeček (Blatnice).

Velká: J. Průcha: »Pod vlastním krovem«, dětská divadel. hra se zpěvy o 3 jednáních s dohrou. — Hudba bři Sokolů. (Hra sehrána brilantně a zanechala v přítomných nesmazatelný dojem. Večer byl pravou pochoutkou pro přítomné a vážnou slavností pro jednotu. Zdar práci! Režisér: sestra A. Klusáková a br. M. Hudeček (hra), zpěvy nacvičil br. V. Klusák.

Duben. 5. Dubna. Kunovice: B. Viková-Kunětická: »Cop«, veselohra o 3 dějstvích. Režisér br. J. Person.

Koryčany: K. Štech: »David a Goliáš«, veselohra o 3 dějstvích. Režisér br. J. Sahánek.

13. dubna. Lipov: J. Vrchlický: »Noc na Karlštejně«, veselohra o 3 dějstvích. Režisér br. J. Vojkůvka.

Napajedla: K. Piskoř: »Radostná událost«, fraška o 3 jednáních. Režisér br. A. Vymazal.

Sdělení hlídkařovo.

1. Přehled divadelní činnosti za rok 1924 zaslaly jednoty: Velká, Hrubá Vrbka, Hroznová Lhota, Kněždub, Louka, Napajedla, Bojkovice, Bzová, Kunovice, Bánov a Koryčany. . . . Ani mi nenapadne, abych pohodlně jednoty upomínal. Je mi už stydno! Bratři a sestry, na to bych potřeboval hroší kůži a ne sokolskou.

Můj názor je ten, že nečtete Věstníku, nebo je Vám kázeň a cíl sokolského divadla příliš dalek. V obou případech jste na tom špatně. Víte, kdo se nechával a nechává upomínat — aniž by mu to hnulo svědomím? Odpovězte sami. — Doba zvlažnila hodně srdce, ale otupit jich nesmí. Aspoň ne v Sokole. Nemlaťme slámu na hromadu. . . . A pracujme aspoň tolik, aby byla ve Vás aspoň, maličká víra. . . . Jsem-li já snad překážkou, otevřeně napište Já se podřídím. . . . Tolik kázně mám. . . . Zkrátka: Opakuji všem těm jednotám, které dosud přehledu neposlaly, aby tak učinily do konce měsíce dubna. Neučiní-li tak, složím funkci župního divadelního referenta do rukou br. župního starosty. Nechci a nebudu více »flikovat« sokolskou věc, nechci a nebudu více upomínati a nechci a nebudu více hrát »úlohu šaškovu«. Styďte se sami za sebe!

2. Žádám všechny div. jednoty v župě »Komenského«, aby mi do 10. května t. r. poslaly návrhy, kterak chtějí nebo kterak by si představovaly utvoření župního div. odboru, který by na činnost jednotlivých divadel. jednot dohlížel, posuzoval, radil, který by představoval župní jednotku divadelní opravdu umělecky cennou. — Já svůj návrh mám. A dle došlých návrhů zpracuji a předložím. — Nedodržení lhůty má za následek. . . . to samé, o čem píše v bodě 1.

Žádám, aby každá jednotka posílala mi plakát. . . . Zavčas. . . . Chci se sám přesvědčiti — jak se kde hraje. . . . Nebo tím pověřím některého z osvědčených br. režisérů. . . . Která jednotka opomene — oznámím jí župnímu předsednictvu. . . . K potrestání. . . . Oznámení posílejte na mně a ne na župu. Župa to posílá mě a věc se zbytečně zdržuje. Kde nemáte plakátů — posílejte koresp. lístek.

Listárna hlídkařova.

Všem jednotám! Seznam her (statistických) za rok 1924, který měl býti zaslán do 5. března prodlužuji do 6. května. Utvoříme totiž župní divadelní odbor a potřebují tedy přihlášku všech jednot, které divadelní odbor mají. Nezapomeňte!

Dó Temnice u Bzence: Oznámené knížky nepišly. Nepíšeš kolik osob a jakou výpravu kusu chceš. Sděli! — Jinak těžká rada — neboť výběr mám příliš veliký. Piš určitěji!

Br. Šíškovi v Napajedlech. Seznam mám, ale ven s ním ještě nesmím. Prozatím sbírám, abych mohl dobré zařadit, slabší vyřadit. Definitivní seznam vydám až pak. — Vezmu si k tomu více bratrů, aby na věci měli všichni podíl . . . K tomu je třeba mnoho času . . . Jak vidíš, jde mi práce s »plnými« velmi »hladce«. Buď zdrav!

Rudolf Kynčl ve Velké u Veselí n/M.

Pobočka ve Svatobořicích sehrála dne 9. listopadu 1924 divadlo »Divá Bára«, vesnická historka ve 3 jednáních dle povídky Boženy Němcové. Režii a nácvik zpěvu měl br. J. Láza. Souhra celé hry byla zdařilá, zpěvní čísla líbila se všem přítomným. Škoda jen, že duetto Bára a Elišky nebylo pro částečné zachlazení Elišky úplně vyzpíváno. Hudební doprovod vyžadoval více nácviku s účinkujícími. Dne 31. ledna 1925 sehrána veselohra o 3 jednáních od R. Mařka: »Když služebnictvo stávkuje«. Režie br. Jana Podveského. Hra tato plná humoru, pobavila obecenstvo — vzdor krátkému nastudování. Častějším vystoupením vycvičí se i mladší síly ve službách Thalje. Jen dál a — houšť!

Křen.

Ze Šardic. Po delší přestávce přihlásil se opět k životu dramatický kroužek našeho Sokola. Stalo se tak v neděli dne 1. února t. r., kdy předvedl nám na nově pořízeném sokolském jevišti divadelní hru: »Naši furiantí« od Ladislava Stroupežnického, jehož 75tých narozenin jsme v lednu vzpomínali. Děj této hry, jenž vzat je ze života české vesnice, je libivý a snadno pochopitelný našemu venkovskému obecenstvu i tomu méně myslícímu — a to proto, že každý ve svém okolí nalézá hojně obdobných figurek a činů, jež na jevišti spatřujeme. I toho furiantství je dost ještě všude kolem nás. Hra hodí se tedy velmi dobře na venkovskou scénu a doporučujeme ji zvláště letos v roce jubilejním — všude tam, kde obsazení velkého počtu osob (přes 30) nečiní valných potíží. Naši ochotníci, ač měli na nacvičení času poskrovnu, hráli dobře. Úlohy rozděny byly tentokrát vhodně dle schopnosti jednotlivců — a to je první podmínkou zdaru. Ježto není možno oceňovati výkony jednotlivých herců, dá se aspoň říci bez nadsázky, že všichni snažili se podat i nejlepší. Staří, osvědčení herci byli téměř všichni na místě. I někteří nováčci zhostili se svých úloh čestně, až to mile překvapovalo, zvláště v I. jednání, které bylo nejzdařilejší. Krátce: dopadlo to dobře, neboť nahodilých nedostatků a krojových nesrovnalostí si obecenstvo, cele zaujaté hrou ani valně nepovšimlo. Očekáváme, že obětavi režiséři dopřejí brzy našim hercům — ochotníkům nového jich uplatnění a rozvíjí hereckých schopností a doufáme, že přestávka nebude tentokrát tak dlouhá, jako byla ta poslední.

JEDNOTY A POBOČKY.

Podniky jednot a poboček (hlášené): 15. března — Uh. Ostroh — divadlo »Pes a kočka«. Petrov-Zvolenov: divadlo »Bafoch«. 22. března — Hluk — divadlo »Bláhka Švik, nešťastný švec«. Blatnice — divadlo — »Podvodnice«. 29. března — Buchlovice — »Pražské švadlenky«, divadlo. Žeravice — divadlo — »Zelený kádr«. Velehrad — tělocvičná besídka. Strážnice — tělocvičná akademie. Střílky — divadlo — »V českém ráji«. Velká — divadlo — »Pod vlastním krovem«. 5. dubna — Luhačovice — divadlo »Papageno«. 12. dubna — Žeravice — divadlo »Z českých mlýnů«. 13. dubna — Starý Hrozenkov — divadlo »Pan Švejk se žení«. Bánov — aktovky »Prodaná láska« a »Lapený Samsoněk«. Domanín — tělocvičná akademie. Sobůlky — pamlázková taneční zábava. Slavkov — divadlo — »Z českých mlýnů. 19. dubna — Veselí n./M. — divadlo »Cikánčina pomsta«. 30. V. a 1. VI. — otevření Sokolovny spojené s okrskovým veřejným cvičením. Pobočka v Blatnici: 1. I. — divadlo — »Gorali«. 18. I. ples. 15. II. — divadlo »Srážka vlaků«. 19. a 26. dubna — Buchlovice — tělocvičná akademie.

Stavěšice. Dne 7. března, v den 75tých narozenin našeho milého tatíčka Masaryka, konána k jeho počtě besídka, která měla na programu zpěv, přednášku, recitaci a čtyři čísla tělocvičná. Besídka byla zahájena písní »Svoji k svému«, kterou zapěl náš malý pěvecký kroužek, načež br. Kovařík podal stručný nástin Masarykova života před válkou, za války a po válce. Po té následovaly recitace a tři čísla, která byla zacvičena s velkou chutí, rázně a přesně. Jako závěrečné číslo byla opět zazpívána »Otčina« a na všeobecnou žádost opakováno »Svoji k svému«. Celkový průběh besídky byl uspokojivý a pochvala, kterou obecenstvo neskrblilo, byla plně zasloužena.

Z Lipova. Ze života jednoty v minulém roce. — Počet členstva: 60 mužů, 17 žen, celkem 77 členů. — Pobočka Louka má koncem roku 1924 39 členů. Pobočka Hroznová Lhota připojila se v r. 1924 k jednotě ve Veselí n. Mor. — Schůzí výboru 14, schůze členské 2, 1 mimořádná valná hromada. — Z tělocvičných podniků pořádáno zdařilé okrskové cvičení, k němuž jednota učinila potřebné přípravy; br. okrsk. náčelník Křížek provedl v tělocvičně jednoty malý cvičitelský kurs pro naše hornácké základy, jenž byl čítně navštíven. Tělocvičných podniků sousedních jednotúčastnila se jednota činně na 3 místech, obeslavši také plným počtem župní slet ve Strážnici a vyslavši k zájezdu na Těšínsko 2 členy v kroji. — Podniky vzdělávací: 45 proslovů, 3 přednášky, 4 divadla. Knihovna přičleněna nezávazně ke knihovně obecní a hojně používána; má 108 svázaných knih. — Odebírané

časopisy: »Nový lid« 30 výtisků, »Sokolský Věstník« 9 výtisků, »Věstník župní« 8 výtisků, »Sokolice« 3 výtisky, »Sokol« 2 výtisky, »Vzkříšení« 3 výtisky, »Sokolské Besedy« 1 výtisk. Peněžních úspor dle zprávy pokladníkovy jest 8244*21 Kč. — V čelo jednoty zvoleni pro správní rok 1925: starostou br. Fr. Trýska, místostarostou br. Jiří Machálek, náčelníkem br. Fr. Jagoš, náčelníci s. V. Matoušková, jednatelem a vzdělavatelem br. J. Vojkůvka, matrikářem br. A. Haško. — Úkolem výboru v r. 1925 bude uvést do života jednoty zase bývalý jarý a čilý život, bratrskou soudržnost a lásku, které žel, v poslední době značně utrpěly. Není pochybnosti o tom, že při dobré vůli a troše oddanosti velké věci sokolské vrátí se opět radostné časy našich sokolských začátků. — Na zdar! V.

Z Louky. Akademie na oslavu 75. narozenin pana presidenta republiky, konaná dne 8. března, měla krásný průběh a ukázala zdatnost jednoty i jejích vedoucích. Kdo je obeznámen s poměry na našem venkově, kdo ví, s jakými obtížemi spojeno je pravidelné cvičení v jednotě, která je odkázána na hostinský sál, v němž mimo obvyklé podniky hostinské konají se také pravidelná cvičení Orla, ten dovede oceniti vytrvalost a námahu, jejíž ovoce jsme v bohatém pořadu besedy viděli. Ať to bylo kterékoliv číslo, každé svědčilo o poctivé a obětavé přípravě, z každého linula radost ze cvičení, která se bezděky přenášela i na velmi početné obecenstvo. Nejtepleji, jako všude, působila tělocvičná čísla žáků a žaček: hra s panenkami, cvičení žáků s pálkou, cvičení žaček s praporky, hra »Měl jest Adam sedm synů«, cvičení žákyň na kladínách. Cvičení tato byla vesměs velmi zdařilá a pochvala, které se kánatům v hojně míře dostalo, byla zcela zasloužená. Uznání zaslouží i ostatní čísla programu: prostná dorostenek, cvičení žen s kužely a cvičení mužů se žerděmi. Je tu snad jakýsi nepoměr mezi počtem čísel žactva a ostatních složek jednoty, to má nepochybně své příčiny místní, co však bylo dospělejšími příslušníky jednoty ukázáno, mělo rovněž nespornou pečeť pečlivé přípravy a úsilného nácviku. Zejména dlužno oceniti cvičení žen s kužely, oříšek pro mladistvý ženský odbor zajisté hodně tvrdý. Tělocvičný program besedy byl zpestřen čísly recitačními, zpěvnými a dramatickou scénou z tělocvičny »Naše naděje«, ukončenou živým obrazem. I tato čísla působila hřejivou jarostí. — Celkový dojem z besedy byl velmi pěkný a jednota prokázala tímto úspěchem, že jest dobře schopna samostatného života, k němuž, jsouc dosud pobočkou jednoty v Lipově, se chystá. — Bratři a sestry! Začátek byl krásný, vytrvejte! Na zdar! Vojkůvka.

Z Napajedel. Ku poctě 75. narozenin presidenta Masaryka uspořádala tělocvičná jednota Sokol v Napajedlích žákovskou besedu 7. března. Účast obecenstva byla veliká; však si to také pořad besedy zasloužil. Besedu zahájil sokolský orchestr národními hymnami, kteréž vyslechli přítomní stoje. Proslov br. Sotorníka »Masaryk-osvoboditel« byl velmi případný. Po pěkném pochodu sokol. hudby následovalo první tělocvičné číslo »Ze života skřítků a ru-

sálek«. Provedení v celku velmi dobré, rusálky však poněkud nestejně cvičily poskoky, což však celkového dojmu nerušilo. Krakonoš se asj zalekl přítomných skřítků!? Druhým číslem tělocvičným byla útvárová prostná, jež dobře provedlo 16 zákyň. Jako třetí číslo byla cvičení prostná žáků. Byla zacvičena pěkně i stejně. Rej andílků velmi pěkně proveden žákyněmi, byl nejlepším tělocvičným číslem večera, neboť vypadal opravdu jako pohádka. Těsně vedle toho řadí se v provedení »Námořníci«, které předvedli žáci se vši možnou přesností a ku všeobecné spokojenosti. Hlavní pozornost na sebe upoutával »kuchlík« svým veselým, nenuceným chováním. Mezi jednotlivá čísla tělocvičná vloženy vhodně volené recitace, vztahující se k jubileu prezidentovu, jakož i čísla hudební, řízená br. Paříkem, a zpěvní, řízená br. Řihákem a s. Svozilovou. Konec tvořil závěrečný obraz »Slib dětí pres. Masarykoví«, jehož sestavení i předvedení uzavíralo velmi vhodně pěknou tuto besedu. Beseda tato ukázala, že cvičení žactva dá se i v Napajedlích při nynějším složení sboru cvičitelského s úspěchem prováděti, je-li jenom trochu dobré vůle. Nezáleží na tom, kdo cvičení vede, hlavní věc je, jestli tomu rozumí. A podmínky tyto zde jsou. Proto »ku předu!« B. S.

Vikoš. Sokol uctil 75. narozeniny p. presidenta slav. schůzi dne 7. března t. r., jižúčastnilo se kromě členů, dorostu a žactva i mnoho hostů. Žáci Vítek a Krmencova a dorost. Daněček přednesli vhodně básně a br. Št. Ingr vylíčil pak vřelými slovy životní historii pres. Masaryka jako učitele a osvoboditele. V závěru provolán mu zdar a zapěna národní hymna.

15. III. sehrál náš div. kroužek »Tu naši Máni.« Ochotníkům podařilo se podaří výkony velmi pěkné. Zvláště ženy hrály výborně. J. Kůřil — Remeš vystihl správně svou úlohu jako vychovatel. Škoda, že ohavné počasí bránilo větší účasti.

Z Petrova-Zvolenova. Již pět let vydáváme náš župní věstník a za tu dobu umožnil bratřím rozhovířiti se a rozepsati o ruchu v jednotách a pobočkách. Psalo se tu o potřebách a nedostacích, které nás tížily, a také o všech těch radostech, kterými srdce naše překypovala. Pět let nás pojil věstník vzájemně k sobě ale z Petrova, jako ze zakletého zámku, marně čekám, alespoň nějakou malou zprávičku. A tu si kladu otázky: Neděje se v Petrově nic, co by stálo za zmínku ve věstníku? Není potřeb a nedostatků v naší malé pobočce a nebije zde žádné srdce sokolské radostí, že žijem, třeba jen slabým životem pobočky? »Vždyť i to je práce, že jste nezanikli«, pravil nám br. Št. Cibulka při valné hromadě. Bratři, chápete dosah těchto slov o práci v pobočkách? Těžká je ta práce na úhoru, který leží ladem celý věk. Ba zdálo by se povrchnímu pozorovateli, že není možno, aby se práce v pobočce konala s takovou radostí a láskou, jako v jednotě velké. A přece, kdo tak by soudil, mýlil by se. Ten, kdo netouží po nemožném, zajisté ví, že ku štěstí není zapotřebí toho tolik, jak se všeobecně myslí. V jedné povídce se vypravuje o králi, kterého měla uzdravit

košile se šťastného člověka. Hledali jeho sluhové dlouhý čas, ale nemohli najít »šťastného«. Až konečně stanuli u člověka, který na otázku, je-li šťasten, přisvědčil. Jak se radovali a slibovali mu, že bohatství ho nemine, když vyslédne jim košili. A tento člověk byl — bez košile. A není to tak zhořle nemožné o štěstí. Tak i my. Když za zimních večerů cvičit se nedalo (nyni se cvičí), scházeli jsme se na návrh br. Hromka k besedám sokolským, na nichž vštěpovali jsme si v paměť slova »jednotlivec nic, ale celek vše!« A naše vnitřní radost v pobočce byla téže ceny, jako ve velké jednotě. Jedná se jen o lásku k věci sokolské. A jestliže láska prochvívá duši naší, pak bude vyrovnán rozpor mezi palácem a chaloupkou, neboť láska je stejná, ať se jí vše poskytne nebo odepře. I činnost divadelní je potěšitelná a dobrá v pobočce. Br. Vlček, ačkoliv je učitelem v sousední vesnici, nelení a dochází cvičit divadlo i čtyřikrát v týdnu. Za jeho přičinění sehraje veselohra »Bafoch« od K. Horkého dne 15. III. 1925. Veselohra tato má řadu podařených figur, takže obecenstvo, které se hojně zúčastnilo, nevycházelo z výbuchů smíchu. Zejména budiž dík pí. Svačinové a slečně Noskové. Dalšímu nadšení přeje mnoho zdaru Tomšej.

Ze Šardic. Narozneniny p. presidenta byly oslaveny ve zdejší obci »Sokolem« dne 8. III. přednáškou a akademii. Program vyplnili: Žáci oslavnými básněmi, srdečnou scénou »Gratulanti« a slavnostním výstupem »Na úsvitě«; muži a ženy sborem B. Smetany. »Udělii naše hodina« a »Teče voda, teče«. O p. presidentovi přednášel br. starosta J. Bábik velmi poutavě. Oslava měla velmi zdařilý průběh a posílila srdce všech pokrokových občanů. Nelibost vzbudilo v obci, že pan farář Tužín (vývalý děkan v České Třebové) neuznal za vhodné vyvěsit státní vlajku na faře.

Vrbovce. Po dlhšej prestávke — Novým rokom — aj naša odbočka hlási sa k novému životu, v znamení Tyršovho večného ruchu a večnej nespokojenosti. Tak sme si to na valnej hromade dňa 18-ho ľadna vytkli; kde sme prišli k poznaniu, že musíme vyvážnuť z ľiknavosti a začať nový — rušný život. Tento život zabezpečíme ľen tak, keď sa nazpät vrátíme ku hybnému prameňu, ktorý zabezpečuje jestvovanie každej jednoty — do telocvične. Áno! Telocvičňa je ten prameň, to ohnisko jednoty, odkiaľ sála teplo, teplo pravej bratskej ľásky, ktorá rozohrieva srdcia chladné, rozhybuje jedincov ľiknavých a presvedčuje bytosti nerozhodné. Preto odhliadnuť od rôznych prekážok zahájili sme činnosť u všetkých složíek. Aby naša práca bola sústavna, preto sme zaviedli sokolskú školu, ktorá je pre naše členstvo tak veľmi potrebná. Päť nediel breznových venovali sme tejto upovedomovacej práci, aby naše sdrúženie tvorilo kruh uvedomelých bratov, ktorých spojuje pravá páška ľásky, ktorí vedia, prečo sú sokolmi a ako takí vedia odolaf rôznym náporom rozoštvanej doby. 75. výročie narodenia nášho drahého presidenta oslávili sme dôstojne. V predvečer jeho sviatku usporiadali sme lampiónový sprievod spojený s prednáškou br. Nižňan-

ského a br. Slobodu. Slavnost sa veľmi pekne zdarila a zanechala v poslucháčstve hlboký dojem. 3-ho kvetna hodláme usporiadať slávnosť sadenia lip bratstva na bývalých umelých hraniciach moravsko-slovenských za pomoci materskej jednoty Veľkej. Pevne verím, že nový výbor po odstránení netečného členstva — rozprúdi nový život v našich radách a takto položí základ k osamostatneniu jednoty. K tejto práci volám zo srdca na zdar! V—ský.

Úmrtí. V Blatnici zemfel její rodák, br. Trojanec Josef, pošt-pistr ve výslužbě, ve věku 67 let. Muž z lidu, který nezištně a poctivě pracoval pro dobro všech, zejména pro povznesení svého rodiště. Byl prvním jeho buditelem už v předválečné době a zůstal až dodnes vůdcem mnohých pokrokových stran a spolků. Jednota »Sokol« ztrácí v něm jednoho ze svých zakladatelů a obětavého podporovatele. K uctění jeho památky věnuje tato 100 Kč »Sociální péči« v Uh. Ostrohu.

Ze Strážnice. V březnu t. r. pořádala naše jednota dvě zdařilé besedy, dne 15. III. členskou a 29. t. m. tělocvičnou pro veřejnost. Členská besídka vznikla ze snahy vzpomenouti v bratrském kroužku významného jubilea Masarykova, poněvadž »Sokol« vzdal se pořádání vlastní veřejné oslavy, spokojiv se v den 7. III. pouze vyprávěním loutkové hry »Janošík a Kašpárek« pro naši drobotinu. Ovšem mnozí bratři a sestry poskytli téhož dne ochotně své síly k večerní oslavě pořádané Okresním Osvětovým Sbořem, jež vydařila se na strážnické poměry přímo skvěle. Sokolové jsou si však dobře vědomi, čím je náš »tatiček« národu a proto rádi vyslechli ještě na přátelské schůzi členstva proslov o poměru Masarykově k »Sokolu«. Po srdečném zahájení besídky br. starostou drem Kouteckým nastínil br. vzdělavatel vzájemné vztahy Sokolstva k Masarykovi v minulosti i přítomnosti. Na to podle uložení předsednictva ČOS. pojednal též o poměru »Sokola« k církvím a klerikalismu, vyloživ nejprve podstatu náboženské nesnášenlivosti, nedůstojné opravdového »Sokola«. — Sokolstvo věrno zásadám Tyršovým chce si vážiti každého poctivého přesvědčení, je-li ovšem skutečným přesvědčením a ne snad pouze zástěrkou k cílům politickým nebo osobním. — Povinností všech členů sokolského bratrstva je přemýšletí vážně o otázce náboženské, dopracovati se poctivě k určitému názoru světovému a podle něho také zaříditi svůj život. K tomu nás nabádá usnesení VII. valného sjezdu, jakož i prohlášení předsednictva ČOS. ze dne 4. března t. r. Oba tyto závažné projevy vzdělavatel přečetl na konec své řeči. — Po proslovu sířídala se za sebou rychle čísla recitační, hudební i zpěvy, jimiž byli přítomní příjemně zabaveni až do 11. hod. noční. Pořad besídky byl sestaven dosti nahodile, působil však za to tím bezprostředněji, poněvadž všichni účinkující dovedli se dobře vmluviti do srdcí posluchačstva. — Pení možno v krátké zprávě oceňovati zvlášť jejich výkony při každém jednotlivém čísle (vždyť jich bylo

celkem 17!). Zvláště nutno však vzpomenouti našeho milého hosta, klavírního virtuosa p. Ant. Kříže, jenž ochotně po celý večer provázel naše zpěváčky hrou na klavír, jakož i sester J. Páskové a H. Reissové i br. Páska, jejichž zpěvy bylo radostí poslouchat. — Pořad zpestřen byl hrou bří tamburášů, kteří za vedení br. Vacka snaží státi se dobrým hudebním tělesem. Uspokojení bratří a sester nad zdarem besidky bylo mimo jiné tlumočeno br. Obdržálkem, jenž sebral 160 Kč na stavbu sokolovny. — V neděli 29. března byly dvě besedy tělocvičné, odpoledne pro děti, večer pro dospělé. Přes to, že hrálo se současně v téže budově kino a že v »Lidovém domě« bylo orelské divadlo (jako obyčejně při sokolských podnicích), byla všechna místa na večerní besedu vyprodána a rovněž už odpoledne byla slušná návštěva. — Beseda byla zahájena prostnými, jež zacvičilo 18 zákyň poměrně dobře na špatnou přípravu, zaviněnou nemocí mnohých dětí v únoru a březnu. Pěknou myšlenku výchovnou mají Očenáškoví »Námořníci« s hudbou Pospíšilovou. Zpěv, zvláště na jevišti bývá zpravidla slabou stránkou chlapců. Ani našich 23 »námořníků« neučinilo zde výjimku, ale chlapci dovedli aspoň »zachránit situaci« smělým vystupováním. Pěkně za to působil Kutinův rej s guirlandou, provedený 15 bíle oděnými dorostenkami. Dobrá byla též antická scéna 10 dorostenců a 3 mužů a přímo roztomile se vyjímá rej sněhuláček a sněhulek, provedený 17 zákyňmi při hudbě br. Noska. Po přestávce zasloužený obdiv sklídili muži pro smělé cviky na hrazdě doskočné. Pěkná a živá byla »šátečková« dorostenek a rovněž dobře uplatnili se muži v Bártlově »bubenečské devítce« i ženy při těžkém a dlouhém cvičení raketami. Muži pak vtipně zakončili besedu strojeným zvedáním břemen. Ke zdaru besedy přispěl opět p. A. Kříž, který ochotně doprovázel hrou na klavír. Přejeme si jen, aby úspěšný večer strážnické jednoty přivedl do našich řad nové vyznavače myšlenky Tyršovy a také, aby co nejvíce bratří i sester naučilo stavěti se pravidelně v řady cvičícího členstva, neboť především v tělocvičné učíme se zdravému bratrství, jehož náš život tolik potřebuje. Tož, bratři a sestry, mladí i staří na shledanou v gymnasijské tělocvičné! Bude-li nás to tam hodně tísňit, tím lépe — aspoň začneme brzy stavěti vlastní sokolský stánek.

Dr. F. Malinský.

Slavnostní otevření sokolovny ve Veselí n. M. O sokolovně ve Veselí n. M. podal zprávu stavební poradce br. J. Horák ve 2. čísle »Věstníku«. Než přece nebude snad na škodu zmíniti se podrobněji o některých okolnostech, jež by mohly zajímat zvláště ty jednoty, které se také připravují ke stavbě. Dobrá zkušenost může se uplatniti i jinde. Jednota Veselí n. Mor. bývala z nevelkých jednot naší župy. Trvá letos 26. rok a prožila od svého založení 1899 veškeré obtíže venkovských jednot. Při založení měla 38, nyní má 250 členů. Spolkové místnosti i cvičení bývalo v hostincích, později propůjčena místnost ve škole. Drobná činnost vyčerpávala úplně hmotné i duševní síly jednoty. O vlastní sokolovně

se nikomu ani ve snách nezdálo. Štěstím bylo, že po převratu 1919 tehdejší výbor jednoty vystihl vhodnou dobu a získal jednak darem, jednak velmi výhodnou koupí pozemek od velkostatku pana Bedřicha Chřínského ve výměře 17.000 m². Pozemek je při okresní silnici a v sousedství zámeckého parku, část je na pobřeží Moravy, kdež po úpravě břehů bude možno zříditi plovárnu. Na pozemku upravilo členstvo již předloni cvičiště 100×50 velké, zaokrouhlené, travnaté, s elektrickým osvětlením a závodní dráhou 5 m širokou. Na tomto cvičišti mohou se konati i velká cvičení župní neb krajská, neboť lze zde postaviti více než 1000 cvičenců v obvyklém rozstupu ku prostným cvičením. Ostatní plocha je vysázena stromovím a v popředí u silnice stojí sokolovna. Pomýšlejíc na stavbu, založila jednota stavební fond, který utěšeně vzrůstal. Ale ještě víc rostla v jednotě vůle a odhodlanost stavěti sokolovnu. A to je důležitá okolnost, aby členstvo nejen sokolovnu si přálo, ale aby cítilo též zodpovědnost a bylo ochotno přinést oběti a překonati obtíže se stavbou spojené. Když konečně v poslední době školní tělocvična propůjčena byla též Orlu a FDTJ, a odvislost na všech stranách tlačila a vysávala jednotu, rozhodnuto přikročiti ke stavbě. Byla vypsána dlouhodobá, bezúročná členská půjčka nejméně po 100 Kč, která vydala 40.000 Kč. Dále uložena členstvu pracovní povinnost po 120 hodinách po dobu stavby. Před tím již členstvo navozilo z feky Moravy 1000 m³ písku ke stavbě. Při pracovní povinnosti ukázala se neuvěřitelná horlivost některých členů, kteří několikanásobně vykonali svoji povinnost, takže jejich práce vyrovnala neodpracovanou povinnost těch členů, kterým zájem jednoty neležel příliš na srdci. Celkový výsledek pracovní povinnosti nedosáhl úplně očekávané hodnoty. S tím nutně vždy počítati. Velmi platně prospěli jednotě členové, stavební odborníci, řemeslními pracemi nebo výhodným opatřením stavebních hmot. Tvrdý oříšek měl projektant arch. J. Syřístě, ředitel státní stavitelské školy v Brně, který jednotě vypracoval zdarma veškeré plány. Jednota chtěla toho mnoho za málo peněz a tu p. arch. Syřístě důmyslně přizpůsobil se naší hospodářské síle a tak přece umožnil nám udělati mnoho za málo. Sokolovna je stavba ladně rozčleněná, činí na volném prostranství se všech stran střízlivý, milý dojem s krásným pozadím zámeckého parku a vůbec zapadá jemně, nevtravě do přílehlého prostředí našeho města. Stavbu vedl stavební odbor, který měl často těžkou hlavu starostmi a jeho hlavní zásadou bylo šetřit, kde se jen dá. Jediné tím bylo možno udržeti stavební náklad v mezích nejnižšího rozpočtu. Po dokončení stavby zakoupilo členstvo ještě 300 židlí a 30 stolů do sálu. Není divu, že jeví se u členstva částečná únava. Je to přirozené. V nové sokolovně může jednota rozvinouti nerušeně a volně nejširší činnost. V neděli 31. května t. r. chystá jednota veselská slavnostní otevření sokolovny, spojené s veřejným cvičením II. okrsku. Zveme veškeré jednoty naší župy a zvláště ony, které se chystají ke stavbě, aby

súčastnili se naši slavnosti, prohlédli si a posoudili naši sokolovnu a radovali se s námi nad dokonaným dílem ku zdaru myšlenky sokolské.

KNIŽNÍ HLÍDKA.

Ferdinand Práger: Vinohrad J. A. Komenského a jiné historické obrázky. Fr. Franta v Uh. Brodě. 1923. Stran 245. Kč 15.—. Po příkladu Wintrové známý sokolský pracovník uh.-brodský, Ferd. Práger bedlivě prostudoval archiv i cechovní záznamy města Uh. Brodu a v uvědeném souboru historických obrázků podal přehledný dějinný obraz svého rodného kraje XVI. až XIX. stol. Poznáváme život a ovzduší cechu kožešnického, nákladnického, krejčířského, zabloudíme do ovzduší kramářského a hospodského, jsme svědky jednání stran v různých sporech na radnici uh.-brodské. Dostí často setkáme se s osobou Komenského nebo jeho rodiny bližší i vzdálené, prožíváme na př. s ním smutný první květen r. 1621 ve Fulneku. Spisovatel seznamuje nás s poměry poddanskými a s osudy majitelů panství uh.-brodského, kreslí poutavě vzrůst a úpadek dědičných gruntů města Uh. Erodu. Nejcennějším oddílem knihy Pragrovy jest poslední článek, jímž podány jsou vlastně historické osudy mlýnů u Uh. Brodu. Pocházejí z rodiny mlýnářské, již po tři generace náležel mlýn čís. 3. v Nivnici, byl povoláným flumočником života mlýnářského, krajánek, tovaryšů i mleců tohoto kraje, života veselého, takže v této části tkví hlavní význam knihy Pragrovy. Kus historie — kraje uh.-brodského v XIX. stol. — kniha věnována jest působiteli spisovatelovu, Uh. Brodu a zaslouží si, aby byla zařazena do obecních a učitelských knihoven našeho kraje. Ať není jedné sokolské spolkové nebo soukromé knihovny v naší župě, jež by opomněla zakoupiti Pragrovu kroniku minulosti kraje Komenského!

Eliška Pechová — Krásnohorská: Vlny v proudu. Vlastovičky. Básně. Třetí vydání. (Básnické spisy. Souborné vydání IV.) J. Otto, spol. s r. o. v Praze. 1925. Stran 184. Kč 16.—. Po třetí vychází básnická kniha »Vlny v proudu. Vlastovičky«, tentokrát v souborném vydání básnických básnických spisů. První její část, »Vlny v proudu«, obsahuje řadu vlasteneckých básní z let sedmdesátých a osmdesátých minulého století, jež burcovaly českou veřejnost k uvědomělému vlastenectví a dosud se hodí k příležitostným recitacím, na př. »Otčině české«, »Buditelům našim«, »Na české stráž«, »Mládeži české«, »Moravěnka«, »Dcerám Tater« a j. — »Vlastovičky« jsou selankou mladé ženy, jež zřítka se vlastního rodného štěstí ve prospěch mužem zamítnuté milenky a jejího dítěte. — Doporučuji básnickou knihu nejstarší české spisovatelky pozornosti kruhů sokolských.

Dvacetipět let činnosti žen Tělocvič. jednoty Sokol v Žižkově. Cvičení provedená při oslavě sestavila Hana Burgerová-Dubová. Hudba Karla Pospíšila. (Sbírka tělocvičných vystoupení. Svazek IV.) 1925. Stran 80. Kč 10.—. Kniha obsahuje šest cvičení. Cvičení nejmenších při hudbě a zpěvu určeno je pro 12 cvičenek 6—7letých. Cvičení žaček s obrucemi uspořádáno je pro 12 cvičenek, možno však cvičiti i s menším nebo větším sudým počtem žaček. Rej žaček a dorostenek uspořádán je pro 32 žačky a stejný počet dorostenek pro obvod cvičiště 8×10 m, možno však cvičiti i s menším počtem dělitelným osmi na menší ploše. Různosti jest cvičení pro 36 dorostenek, možno však též cvičiti s 18ti cvičenkami. Posléze protná žen a rej u ohně pro 16 cvičenek jsou vděčnou látkou pro vystoupení žen.

Ant. Konečný.

Majitel a vydavatel Sokolská župa Komenského v Kyjově. — Odpovědný redaktor Štěpán Cibulka. — Tiskem První české knihtiskárny v Kyjově.